

boeien

Paralympische zeilers maken favorietenrol waar

Overtuigend zilver en brons!

"Dit is 'm nou," zegt Sonar-stuurman Udo Hessels met gepaste trots als hij zijn zilveren medaille laat zien. Begin september vertrokken de zeilers in anonimiteit naar Athene, maar onze landgenoten behoorden tot de absolute kanshebbers op de Paralympische Spelen. Het Sonar-team Hessels/Van de Veen/Rossen met reserve Annette ten Dam had een gouden missie en Thierry Schmitter ging voor een medaille in de 2.4mR. Het werd overtuigend zilver en brons. Terug in Nederland doen de winnaars hun verhaal.

Sonar – 'Wij zijn de meest constante zeilers'

"Ju, natuurlijk zijn we nu wel blij met de zilveren medaille," geeft Sonar-stuurman Udo Hessels toe. "Bij mij kwam dat besef tijdens de prijsuitreiking van Thierry. Toen dacht ik: 'Dit is toch wel leuk'. Op dat moment realiseerde ik me dat we vorig jaar wereldkampioen werden en nu paralympisch zilver hadden. Dan mag je niet klagen." Grootzeiltrimmer Marcel van de Veen had het Holland House nodig om de prestatie te kunnen waarderen: "Daar begon ik het pas leuk te vinden, maar ik had ook een paar biertjes op". Volgens coach Bertco Sol was de stemming heel anders toen de drie mannen na hun laatste race van het water kwamen. "De Israëliërs (goud) en Amerikanen (brons) stonden te juichen op de steiger en wij waren aan het inpakken," aldus Sol. De misse was goud en nu hadden de Nederlanders 'slechts' zilver. Het duurde even voordat iedereen daar vrede mee had."

'Te gretig'

Goed voorbereid en vol vertrouwen begon het trio Udo Hessels, Marcel van de Veen en Mischa Rossen op zaterdag 18 september aan de paralympische regatta. Reservebemanning Annette ten Dam nam plaats in de coachboot. De eerste wedstrijd verliep echter anders dan verwacht. De wereldkampioenen van 2003 werden zesde en vierde en stonden daarmee vijfde overall. Foktrimmer Rossen: "Het is bijdehand om te zeggen, maar dit waren we niet gewend." In de tweede race gebeurde er van alles vlak voor de finish. De Nederlanders lagen ingeklemd tussen Canada en Groot-Brittannië. Rossen: "We waren glijpdeletjes aangegaan om nog iets te

kunnen bereiken. We wisten dat zij eerder fouten zouden maken en dat gebeurde ook. Bij de Britten viel de voordekker overboord en de Canadezen liepen uit het roer. Toen waren we er dus twee kwijt en we wonnen het protest tegen Israël." Van de Veen: "We hadden het verlies dus beperkt gehouden." Speel-

gepraat en de coach gaf een donderspeech. Dan is het uithuilen en opnieuw beginnen." Rossen: "Vanaf toen liep alles vanzelf en keken we weer buiten de boot." Hessels: "In de derde race zaten we wel aan de goede kant van de winddraaiing en dat gaf vertrouwen. Daarna groeiden we verder het toernooi in." Rossen:

Toch blij met zilver...

den de zeilen een rol bij de matige start? Hessels: "Ik weet niet waardoor het kwam. Ik denk dat we ons hebben laten imponeren door de omstandigheden. Er stond veel wind en de golven waren vrij hoog. We hebben gewoon ons ritme niet kunnen vinden. Misschien waren we té gretig." Rossen: "Dat we de eerste twee rassen direct aan de verkeerde kant zaten, sloeg bij mij in als een bom." Van de Veen had naar eigen zeggen wel last van zeilen.

Donderspeech

In de bus terug naar het atletendorp werden de messen weer geslepen. Hessels: "We hebben met elkaar

"Mij deed het goed dat we in die wedstrijd terug konden komen van de tiende naar de tweede plek. We voeren als tweede op de gate af. Canada lag voor ons en de rest volgde pas op zeventig meter. Toedat de wind wegviel en vervolgens 110 graden gedraaid terugkwam. Wij lagen links en konden alleen maar aansluiten in de rij die vanaf rechts ruime wind naar de gate zield." Hessels: "We hebben er vervolgens een wereldkruisrak ingegoooid en bootje voor bootje teruggepakt."

Ommekeer

Hoewel de resultaten met een vijfde en vierde plek slechts een fractie beter waren dan op de eerste dag,

heerste er voldoening. Rossen: "Avonds zaten we weer relaxed op het balkon. Iedereen had zijn vertrouwen terug." Was dat de ommekeer? Hessels: "Ja, vanaf die dag hebben we ons niet meer gek laten maken. We lagen in race 5 nog eens elfde bij de bovenboel, waarna we wederom terugkwamen tot een tweede positie." Wat was het verschil met de Israëliërs die aan de leiding gingen? Rossen: "Zij hebben de afgelopen zes maanden alleen maar gevaren, terwijl wij nog werkten." Volgens Hessels startten zij ook erg scherp met twee centjes. Daar lag achteral de winst. "Je zag bij de voorbereidingen al dat ze ontzettend gefocust waren. Normaal zijn we grote vrienden en nu spraken ze niet met ons."

Mission impossible

De strijd om goud ging tussen Israël en Nederland. Na de voorlaatste dag waren de Oranjezeilers zeker van zilver, met een kleine kans op goud. Rossen: "We moesten de Israëliërs oppakken en naar China brengen." Met een elfde plek of slechter zouden zij van de troon vallen. Rossen: "En dat in een veld van vijftien boten. Dat was eigenlijk onmogelijk." Toch gingen de mannen ervoor en het gevecht begon al voor de start. Hessels: "We zochten ze steeds op om ze te irriteren. Toen waren we de controle kwijt." Wat gaat er op zo'n moment door je heen? Hessels: "Een stuk woede naar jezelf en de omstandigheden." Rossen: "De teleurstelling is extra groot, omdat je weet dat je het kunt en je het niet hebt gedaan. Misschien was er toch onbewust berusting in zilver." Van de Veen relateert: "We hebben wel het minste aantal werkelijke punten (voor aftrek) gevaren." "En we hebben de meest gelijkmatige reeks neergezet," vult Hessels aan. Was dat jullie sterkste troef? Hessels: "Ja, maar ook het bootje voor hooje kunnen terugpakken en de boothandeling."

22

ZEILEN 11 - 2004

Het Sonarteam Hessels: sterk in boothandling en het boot voor boot terugpakken.

Mamma van het team

Ook reservebemanning en sparringpartner Annette ten Dam speelde een belangrijke rol in de campagne. "Zij was de mamma van het team," grapt Hessels. Volgens coach Sol is het mede dankzij de tweehoutencampagne dat de Sonar-mannen zo ver zijn gekomen. "Ik was verrast dat ik ook een medaille kreeg," aldus een bescheiden Ten Dam.

Beijing?

"Ik stop vanwege de paralympische organisatie," antwoordt Hessels op de vraag of hij doorgaat. Het team is verbolgen over het feit dat ze ver weg van de haven zaten en het vervoer slecht was geregeld. "Je was zo anderhalf uur onderweg in plaats van dertig minuten." Dus geen Beijing voor jou? "Misschien gaat het weer kriebelen, maar het verarmt ook." Naast zeilen en een fulltime baan, bleef er nauwelijks tijd over voor het privé-leven. Ook Rossen vindt het mooi geweest. "Het lijkt een afgesloten hoofdstuk, maar daar was ik na Sydney ook van overtuigd." Voor Van de Veen ligt het anders: "Voor mij gaat er een jaar vallen, want ik heb geen baan."

"Je hoort wel weer van ons in 2008," besluit Rossen.

2.4mR – 'Doel bereikt, nu weer verder'

"Soms leek het meer op match-racen," zegt Thierry Schmitter over de strijd om de paralympische medailles in de 2.4mR-klasse. "De top vier was alleen maar met elkaar bezig. Als er drie anderen voorbij gingen, maakte dat niet uit. We wisten dat het tussen ons ging." Op donderdag 23 september viel de beslissing: Schmitter won brons. Een knappe prestatie voor iemand die nog maar drie jaar serieus wedstrijden zeilt.

Solide start

"De grootste vraag was of de boot door de meting zou komen," vertelt Schmitter. De scheepsbouwkundige ingenieur had veel veranderd aan het ontwerp, maar alles viel binnen de klassenvoorschriften. Hoe ging het mentaal voor aanvang van de Paralympics? "Onzekerheid is er altijd. Dat maakt je ook scherper. Ik was goed voorbereid en alles was klaar." De omstandigheden op de eerste dag bleken moeilijk met harde wind, vlagen en draaiingen. Desondanks wist Schmitter zich prima te handhaven met twee dritjes. De Fransman Damien won beide races. Schmitter: "Tja, er was direct veel verschil.

Het moest niet langer zo hard waaien, want dan waren de kaarten snel geschud. Hij is goed bij veel wind, maar we wisten dat die zou gaan afnemen. De eerste drie plaatsen waren verdeeld over vier personen, waarvan er drie hetzelfde aantal punten hadden. Toen was het ongeveer duidelijk tussen wie het zou gaan." Frankrijk stond één, gevolgd door Amerika en Duitsland op twee en Schmitter op drie.

'Conservatieve klapjes'

Was het vervolgens een competitie tussen jullie vier? "Ja, we hielden elkaar continu in de gaten. Soms lieten we daardoor zelfs anderen voor. We gaven de directe concurrent geen ruimte." Is dat typisch voor de Paralympische Spelen? "Ja, want bij andere evenementen heb je een groter veld en waar je meer je eigen wedstrijd. Nu waren er zestien boten, dus moest je direct de kanshebbers in het oog houden." De wind nam inderdaad af en op de tweede dag bleek de Amerikaan Brown zeer sterk met twee centjes. "Dat was indrukwekkend," aldus Schmitter die zelf een plaats zakte. Wat was jouw tactiek? "Ik heb gewoon veel ingehaald. Ik had geen

superstarts, maar ik maakte heel conservatief mijn klapjes. Als ik achter lag, voer ik mijn eigen race met de winddraaiingen. Op die manier kwam ik dan weer vooraan. Ik maakte dus geen extreme keuzes voor links of rechts. De wind zwabberde ook vrij regelmatig tien graden van de ene naar de andere kant." Je hebt een constante reeks resultaten neergezet. Waar lag het verlies ten opzichte van Frankrijk en Amerika? "Ik heb gewoon niet genoeg centjes gevaren," zegt Schmitter nuchter.

Geen druk

Op dag vijf won Thierry met overmacht de achtste race en lag hij weer op medaillekoers. Brons kon hem niet meer ontgaan, maar zilver en goud behoorden nog tot de mogelijkheden. Hoe zwaar is dan de druk voor die laatste wedstrijd? "Geen last van gehad. Ik heb dit jaar geleerd om voor een evenement een doel te bepalen en me daar aan te houden. Als ik dat dan bereik, moet ik er ook tevreden mee zijn. Anders ervaar je nooit voldoening. Het doel voor de Paralympics was een medaille en ik had sowieso al brons, dus was de druk weg."

Thierry Schmitter in zijn 2.4 Meter: 'veel ingehaald.'

Laatste poging

Uiteraard probeerde Schmitter er meer uit te slepen. Frankrijk en Amerika gingen met dezelfde score

niet meer dan 2 tot 4 knopen in, dus ik was kansloos." Ondanks zijn zesde plaats en een tiende van de Amerikanen, moest Schmitter toch ge-

zwaardere condities."

Podium versus bergtop

Schmitter was verwoed bergbeklimmer. Is de voldoening vergelijkbaar met het behalen van een bergtop? "Dat is een cruciale vraag. Ik heb niet zoveel keuze. Langzamerhand ga je minder vergelijken. De voldoening zal nooit hetzelfde zijn, maar het is geen reden om niet te zeilen. Het podium is eigenlijk net een berg. Het is super mooi om er op te komen. Je moet er echter ook weer af. De euforie is groot, maar je moet verder met je volgende doel." Zien we jou

dus weer in Beijing? "Dat is geen doel op zich. Ik wil eerst hogerop in de open klasse. Dit jaar heb ik de top bereikt en nu wil ik voor de eerste vijf bij het open WK gaan. De afwisseling met andere boten vind ik ook leuk." Toch heeft de Franse Hageraar al ideeën over een volgende campagne: "Die ga ik veel meer in eigen hand houden. Ik ben behoorlijk teleurgesteld in de paralympische organisatie. Ze houden geen rekening met de individuele behoeften van de sporters. Dat gaat me geen tweede keer gebeuren." **Dianna Bogaards**

Tevreden met de bronzen medaille.

aan de leiding door, op drie punten gevolgd door Schmitter. "Het plan was dat ik mij vrij moest varen van de nummers één en twee, dus moest ik totaal de andere kant kiezen dan zij. Dat was de enige kans om hoger te eindigen." Thierry deed wat hij moest doen, maar het pakte verkeerd uit. "De wind zou toenemen en naar links draaien. Iedereen ging naar rechts en ik koos dus voor de andere kant. Er zat uiteindelijk

broegen en paralympisch kampioen Damien. Tevreden? "Ja, het is onzin om dat niet te zijn. Dat is niet eindelijk tegenover jezelf. Het doel is bereikt en nu weer verder. Dit geeft ruimte voor verbetering." Materiaalman Thierry denkt al weer vooruit. "Mijn zeilen waren inderdaad snel bij lichtweer. De vorm is goed en nu wil ik aan een lichtere doek werken. Daarnaast wil ik een setje voor

De 42-jarige Fransman **Alain Gautier** stopt met zezeilen. Gautier, huidig schipper van de trimaran *Panica*, won de Vendée Globe Challenge 92-93. Op zijn 17de verliet hij school om mee te doen aan de Solitaire du Figaro. Hij was daarvoor te jong, maar zeilde buiten mededinging toch mee. In 1989 won hij het evenement. Hij maakte ook naam in klassiekers als de E-star en de Route du Rhum. Gautier geeft volgend jaar het roer van de *Panica* over aan Arnel Le Cléac'h, vorig jaar winnaar van de Solitaire du Figaro.

24

ZEILEN 11 - 2004

23